

прокату велосипедів. Таким чином, Інтернет та мобільний телефон забезпечують переваги на користь кращого інформування та зручності, які сприяють користувачам і містам таким же чином, як і більш передові застосування ІТС.

Технології нагляду, розсилки та комунікації, які часто втілювалися у реальному часі, можуть допомогти з вирішенням проблем безпеки, надійності та з вирішенням надзвичайних ситуацій.

Покращення ефективності та продуктивності транспортних систем ІТС принесе користь і окремим особам, і суспільству загалом. Управління транспортними системами можна підсилити за допомогою ІТС, зокрема, йдеться про передові системи регулювання руху, з метою забезпечення скорочення часу подорожі для громадського транспорту, пріоритетного доступу для пішохідних прогулянок та велосипедного руху і там, де потрібно, автомобілів. Оператори комерційного парку лише виграють від покращення продуктивності і зменшення витрат.

Передові ІТС можна використати для ефективного використання обмеженого дорожнього простору шляхом забезпечення удосконаленого управління рухом, щоб автоматично і надійно розподілити смуги руху для сприяння керованому рухові автобусів в години пік.

Як початкова реакція на збільшення транспортних заторів, чимало міст обмежили в'їзд вантажівок до центру уже багато років тому. Однак самі лише заборони можуть просто перенести затори в інші райони і на інший період часу. Тягар зростання витрат на вантажний транспорт частково перенесеться на клієнтів, і це зашкодить економічному росту. Технології ІТС можуть допомогти вибірково моніторити і управляти переміщеннями вантажних автомобілів з метою максимального зменшення заторів і зовнішніх впливів, водночас покращуючи ефективність вантажного транспорту.

ІТС покращують безпеку та надійність шляхом надання менеджерам транспортних систем інформацію у реальному часі про розміщення транспортних засобів і краще управління системою доріг та кращу її роботу. ІТС можуть допомагати у повсякденному управлінні і в управлінні при надзвичайних ситуаціях.

Власники автомобілів, автобусів та вантажівок можуть отримати безпосередні переваги від нових "Систем безпеки транспортних засобів", включаючи сигнал лиха, попередження водія, щоб не заснути за кермом, пристрій для автоматичної підтримки швидкості руху, попередження про можливість аварії та її уникнення, інтелектуальні обмеження та діагностику двигуна. І частотність, і серйозність аварій можна зменшити і для автомобілів, і для автобусів, і для вантажівок.

На кінцевих станціях громадського транспорту нагляд за станціями з використанням передаючих телевізійних камер із замкнутим контуром (ССТV) та пунктів комунікації у надзвичайних ситуаціях можуть допомогти у створенні надійного середовища для пасажирів, які очікують транспорт, зокрема, у години низького попиту.

Безпека переїздів та перетину кордонів зараз складає ключовий момент для суспільства - ІТС може допомогти тут своїми інтелектуальними технологіями у відстеженні та затвердженні доступу, а також для нагляду. ІТС можуть покращити підготовку, запобігання, захист, реакцію і покращення ситуації у разі національної катастрофи чи події, пов'язаної з безпекою. У багатьох сільських місцевостях під час періодів паводків чи у час стихійних лих, вчасне надання точної інформації про наявність мостів та автомагістралей є вирішальним, а процес надання такої інформації можна спростити з допомогою використання Інтернету, SMS-повідомлень та інших сучасних комунікаційних технологій.

ІТС може також сприяти покращенню стану довкілля шляхом створення автоматичних систем для менеджерів транспортного парку, з допомогою яких можна забезпечити, щоб їхні транспортні засоби обирали найефективніші маршрути, таким чином, економлячи паливе і зменшуючи рівень викидів парникових газів. Інші викиди, зокрема аерозоль, чадний газ та вуглеводні, які впливають на стан здоров'я людини, зумовлюють дим та приносять шкоду довкіллю, також зменшуються. Технології ІТС можуть допомогти зробити попит на транспорт меншим, заохочуючи громадськість більше користуватися громадським транспортом і транспортними засобами, розрахованими на більшу кількість пасажирів.

Малиш І.

Науковий керівник – д.п.н. Цідило І. М.

ОСОБЛИВОСТІ ВЕРСТКИ ГАЗЕТИ

Актуальність. Для того, щоб преса змогла належним чином розвиватися у нових ринкових відносинах, вона повинна не лише інформувати, але й приваблювати. Сьогодні видавцям, редакторам, журналістам та всім, хто залучений до випуску газетної продукції, доводиться звертати увагу на те, як газета виглядає, на її дизайн. Дедалі більше редакторів починають розуміти необхідність хорошого дизайну для свого видання, але на нинішній день ще не існує єдиної думки з приводу того, що ж це таке.

Наприклад, Маріо Гарсія, один із найбільш відомих у світі дизайнерів газет, стверджує, що „висока якість у газетному оформленні – це акуратне і зумисне поєднання тексту з візуальними елементами: шрифтом,

фотоілюстрацією, інформаційною графікою та „білими плямами”. І якщо це поєднання виконане належним чином, тоді суміш цих елементів приверне увагу читачів і передасть інформацію найбільш ефективно”.

Проте, дизайн – це надто широкий термін, що охоплює чимало складників: кількість колонок на газетній шпальті, гарнітуру текстових шрифтів, шрифт заголовків, графічний та ілюстративний матеріал, використання «повітря», елементи оформлення, колір тощо. Коли йдеться про процес виготовлення друкованої продукції, прийнято вживати термін «газетна верстка». Вона – один із найважчих і трудомістких процесів, який, серед засилья виготовлення друкованої продукції, вимагає несподіваних і нетривіальних вирішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом з'явилось чимало наукових праць та посібників, в яких викладено теоретичні засади підготовки, верстки й випуску друкованої продукції, в тому числі й газет, де чимало місця відведено оформленню газетних шпальт. Це насамперед перекладені російською мовою праці Мішель Картер, Фредеріки Сандберг, Рендалл та інших. Розроблено навіть теоретичну модель випуску газети – від приміщення і засобів праці до продажу видання на ринку. Зазначимо, що у різних авторів різні концепції та погляди на маркетинг і менеджмент засобів масової інформації, своє бачення тих чи інших особливостей верстки та дизайну. Однак автори нинішніх підручників в одному одностайні: розташування фотографій та текстового наповнення повинно бути раціональним і грамотним.

Мета: на основі аналізу спеціальної літератури розглянути особливості верстки газетної сторінки як друкованого видання.

Виклад основного матеріалу. Для того, щоб правильно розуміти те, чим нам належить займатися визначимося з основними поняттями, які наведено в роботі [2].

Верстка – процес розташування заданого матеріалу в заданому об'ємі (або простіше, як розмістити декілька статей на одному або декількох ватманських листах).

Смуга – в перекладі з видавничої мови, сторінка.

Колонка – прямокутник розміром 5,5 см (11 клітинок паперу сторінки (для першої сторінки це складає 33,5 см, для всіх наступних сторінок це 40,5 см). Текстовий матеріал вклеюється в колонки. У стінній газеті 5 колонок (не більше і не менше).

Лід текст – текст, який передує статті.

Текстовий блок – частина статті, що розміщується в одній колонці.

Верстати статтю – означає розташувати назву статті, її лід, графічні матеріали і всі текстові блоки в прямокутник (і лише в прямокутник, який може розташовуватись на одній, два, три, чотири і, навіть, п'яти колонках).

Графічний матеріал – малюнки, фотографії, схеми, діаграми і таблиці, що ілюструють статтю.

Зв'язані текстові блоки – пара текстових блоків, розташованих в сусідніх колонках, або останній і перший блок однієї статті на різних сторінках, або два текстові блоки в одній колонці, розірвані графікою.

Об'єм статті – кількість рядків колонки, які займають текст і графіка статті.

Вирівнювання колонок – це процес розрізання і компоновки зв'язаних блоків таким чином, аби в різних колонках виявилася однакова кількість рядків.

«Чобіт» – варіант верстки при якому стаття на сторінці розташована не прямокутником (див.рис. 1.).

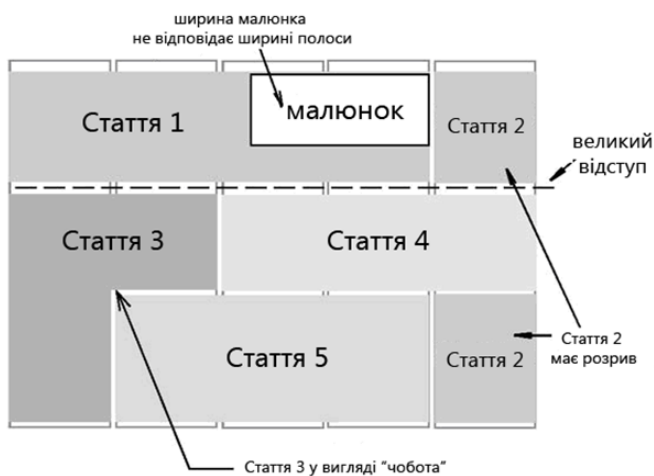

Рис. 1. Неправильне розташування статей

«Розривний» – варіант верстки, коли між зв'язаними блоками однієї статті знаходиться текстовий блок іншої (див.рис. 1).

Кратність графіки – правило верстки, згідно якому графічний матеріал по ширині має бути кратний ширині колонки (див.рис. 1).

«Статті ріжуться» – ситуація при якій можна провести пряму лінію від рамки до рамки газети не зачепивши жодну із статей (див.рис. 1). За правилами верстки статті не повинні «різатися».

Стінна газета це одностороння газета, яка може виготовлятися в одиничному екземплярі або бути розмножена. Формат газети. Виготовляється на аркуші формату А3 (297 мм * 420 мм) (див.рис. 2). У газеті є шапка яка містить назву газети, її девіз, емблему і інформаційну смугу. Девіз і емблема газети характеризує її тематику. Статті і замітки вписуються в колонки, друкарськими буквами. У газеті має бути рівно п'ять смуг. Смуги не можна зміщувати один відносно одного по горизонталі. У лівому нижньому кутку останньої сторінки газети пишеться “Випуск готував”, далі слідує список редколегії. Розділ “Випуск готували” може бути довільної висоти, але кратний по ширині колонки. На кожній сторінці газети робиться на кожній сторінці. Інформаційна смуга містить інформацію про газету і даний випуск. Рамка – лінії по периметру аркуша на відстані 5 мм від краю. Шапка – розташовується у верхній частині аркуша на першій сторінці, по всій його ширині, висота шапки 6 см. Емблема – розташовується в лівій стороні шапки, висота 6 см, ширина 5. Ширина колонки 5,5 см (11 клітинок). Відстань від рамки до колонки і між колонками 2 мм. Інформаційна смуга – розташовується безпосередньо під шапкою на 1 сторінці і у верхній частині аркуша, по всій його ширині, висотою 1см. Інформація про видавця. Формат “Друкарський орган __”, ширина 9 см. Інформація про час створення газети. Формат “Газета заснована __”, ширина 7 см. Номер випуску. Формат “Випуск N __”, ширина 4 см. Дата випуску. Формат “Число місяць рік”, ширина 5 см. Номер сторінки (навіть якщо в газеті 1 сторінка). Формат “Сторінка __”, ширина 3,97 см (точніше вся відстань, яка залишиться) (див.рис. 3) [3].

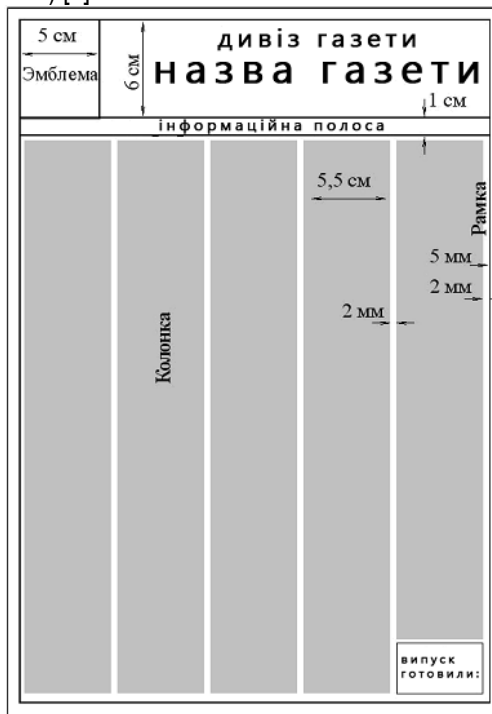

Рис. 2. Формат першої сторінки

Рис. 3. Розмітка випуску газети

Спробуємо порахувати, скільки рядків уміщається на одному аркуші. Спершу візьмемо першу сторінку. Всього по висоті аркуш займає 420 мм. З них 60 мм займає шапка, 10 мм – інформаційна смуга і 10 мм – відступи рамки від краю аркуша (по 5 мм знизу і зверху). Разом у нас залишилося $420 - 60 - 10 - 10 = 340$ мм. Ми знаємо, що висоти однієї клітинки шкільного зошита (і, відповідно 1 лінійки) складає 5 мм. Питання: скільки цілих рядків вміститься в одній колонці? Неважко побачити, що це складе $340 / 5 = 68$ рядків. Але газета буде виглядати дещо негарно, якщо колонки упираються в рамку, тому відступимо від верхньої рамки 2 мм. Тоді у нас не поміститься 1 рядок, зате залишиться ще 3 мм на відступ від рамки знизу.

На першій сторінці в одній колонці поміщається 67 рядків. На наступних сторінках немає шапки, відповідно на 6 см колонка довша. У 6 см уміщається 12 рядків. Таким чином в колонці уміщається $67 + 12 = 79$ рядків. Всього на сторінці 5 колонок. В результаті отримуємо: для першої сторінки висота однієї колонки – 67 рядків; загальна кількість рядків – $5 * 67 = 335$ рядків; для всіх останніх сторінок: висота однієї колонки – 79 рядків; загальна кількість рядків – $5 * 79 = 395$ рядків.

У фігурної газети є назва і девіз. Рекомендується спочатку намалювати малюнок, прикрасити його, вирізати, після чого вписувати в газету статті. Статті можуть бути написані на листах паперу і вклеєні в газету, або бути написані безпосередньо на аркуші газети. Як і в інших видах газет, статті пишуться друкарським шрифтом. Допускається, коли статті написані різними за розміром шрифтами, проте робити цього не рекомендується. У разі, коли статті пишуться безпосередньо на аркуші фон газети (або тих місць на яких написані статті) необхідно вибирати світлим. Форма газети, її назва і девіз мають бути зв'язана між собою і вмістом статей. Статті мають бути відокремлені один від одного рамочкою або вільним місцем.

За основу об'ємної газети можна узяти будь-яку річ (що має об'єм), наприклад: повітряну кульку, шапку, стілець і так далі, або виготовити основу самому, наприклад: склеєний куб, набита тирсою тканина і так далі. Газета має назву і девіз. Форма газети, її назва і девіз мають бути зв'язана між собою і вмістом статей. Статті пишуться на листках паперу друкарськими буквами і прикріплюються (клеєм, нитками) до основи (окрім виняткових випадків, типа надувної кульки, коли статті можна писати прямо на йому) [1].

Висновок. Не дивлячись на те, що верстка «вручну» здається пережитками минулого століття, проте вона актуальна до цих пір з наступних причин: не завжди є можливість узяти з собою комп'ютер (а так само принтер, камеру, сканер); принципи ручної верстки і верстки на комп'ютері абсолютно однакові, тому освоївши ручну верстку, ви без проблем пересядете за видавничі системи. Наведені вище загальні вимоги до верстки газетного видання становлять основу газетного дизайну, візуально-змістового наповнення друкованого виду. Під час верстки, як правило, використовується програмне забезпечення ADOBE INDESIGN CS [4], висвітлення особливостей роботи з яким становитиме перспективи наших подальших розвідок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галкин С. И. Оформление газеты и журнала: от элемента к системе. – М., 1984, – С.12. 5.
2. Дизайн периодических изданий // Под ред. Э.А.Лазаревич. – М., 2001. – С.56-59.
3. Картер М. Современный дизайн газет. – М., 1998. – 125 с.
4. Сандберг Ф. Дизайн и верстка газеты. Пять простых шагов к совершенству // Pro Media. – 2003. – 16 мая

Шандрук В.

Науковий керівник – доц. Кондратюк В.Л.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ СТОЛЯРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Постановка проблеми. Метою трудового навчання є формування технічно та технологічно освіченої особистості, підготовленої до життя та активної трудової діяльності в умовах сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства, життєво необхідних знань, умінь і навичок ведення домашнього господарства, забезпечення умов для професійного самовизначення учнів, вироблення в них навичок творчої діяльності, виховання культури праці.

Трудове навчання в сучасній школі сприяє формуванню в учнів компетентностей, а саме:

- технічного і технологічного кругозору;
- культури праці та побуту;
- самостійного та критичного мислення;
- розвитку особистісних якостей, потрібних людині як суб'єкту сучасного виробництва і культурного розвитку суспільства, виховання відповідальності за результати власної діяльності [5, с.138].

Дослідження науковців засвідчили, що творчість — це досить складний і своєрідний процес, якому можна навчитися. Для цього необхідно виявити його закономірності, на основі яких можна створити певні методи або прийоми. Сьогодні поширеною є думка про те, що для піднесення предмета й методики його викладання на належному науково-методичному рівні, треба повернутися до технологій проектного навчання, в основу якої має бути покладена творча діяльність учнів, зорієнтована на вільний вибір ними об'єкта проектування.

На часі є актуальною проблема розвитку творчих здібностей школярів на уроках трудового навчання. Адже, за своєю сутністю, це – предмет творчий, тому при його вивченні необхідно змістити акценти від фактично ремісничого навчання до формування та розвитку творчої ініціативи.

Аналіз актуальних досліджень. Проблеми творчості присвятили свої праці Дж. Гілфорд, Л. С. Виготський, І. П. Волков, Дж. Піаже, С. Л. Рубінштейн, З. Фрейд, Е. Торренс, А. Т. Шумілін. Проблемою розвитку творчих здібностей учнів займаються М. Алейніков, Н. Бібік, Г. Касьянова, Н. Ляшова, С. Пальчевський, К. Приходченко, В. Рагозіна, О. Савченко, І. Теплицький, В. Тименко, Л. Шпак та ін. Велика увага даному питанню приділяється і сучасними українськими вченими: М. Боришевський, В. Доротнюк, О. Кульчицька, В. Моляко, С. Максименко, Є. Чорний. У науковій літературі розкрито окремі аспекти проблеми розвитку творчих здібностей школярів на уроках трудового навчання (Я. Коменський, А. Макаренко, Й. Песталоцці, С. Русова, Г. Сковорода, К. Ушинський).